

egner sig for opdyrkning, da kan det nok hænde, at disse naboer selv begynder at grave i sine egne myrer.

Ofte kvier man sig for arbeidet og omkostningerne, men vi maa her mindes afdøde landbrugsdirektør *Smitt's* udtalelse: »*Feg anser myrdyrkning som den billigste maade at udvide landets dyrkede areal.*«

En af vore medarbeidere har i en række interessante artikler paavist frugterne af myrdyrkning paa Jæderen, hvor interessen for myrdyrkning er i sterkt tiltagende og ligeledes i Søndre Bergenhus amt, hvor »*Bergens myrdyrkningsforening*« har udrettet store ting. I en artikel i dette nr. af »meddelelserne« (se side 183) begrundes og fremholder han fordelene ved at *gaardbrugeren selv dyrker sin myr.*

Ogsaa paa myrdyrkningsens omraade trænges her *mere initiativ og foretagsomhed!*

J. G. T.

STATEN OG MYRSAGEN.

DER SIGES ofte: »staten maa træde støttende til«, og inden visse grændser kan jo dette være rigtig. Det er vistnok saa, at Norges statsmyndigheder ikke hidtil har opmuntret myrsagen i den udstrækning som i vore nabolande, men myrsagen spiller ikke endnu en saa stor rolle hos os som i nabolandene.

Ser vi saa paa, hvad Norges statsmyndigheder har udrettet til myrsagens fremme, da maa vi alligevel indrømme, at det er ikke saa lidet endda.

Ved bevilgninger til *Norges geologiske undersøgelser* er der i sin tid af *G. E. Stangeland* udført en række myrundersøgelser, som er af stor betydning for myrernes eventuelle udnyttelse.

Ved flere *stipendier* har landbrugsfunktionærer og andre haft anledning til at studere torvdrift og myrdyrkning i udlandet.

Ved de midler, Norges storting bevilger af *Finmarkens skogfond*, bliver torvdrift sat igang i Finmarkens amt.

Ved det statsbidrag, som *Bergens myrdyrkningsforening* aarlig erholder, bliver der opdyrket mange smaa myrer.

Ved bevilgninger til *sænkingsarbejder* er der i aarenes løb indvundet tusender maal nyt land.

Ved de midler, der stilles til *Norges landbrugshøiskoles* raadighed, bliver der bl. a. ogsaa opdyrket myrer samt foretaget gjødslingsforsøg paa myr. Hvorhos der ved Norges landbrugshøiskoles torvstrøanlæg bliver foretaget forsøg med forskellige slags torvstrøesjer, hvorom vi gjentagne gange har givet oplysninger.

Ved andre bevilgninger af forskjellig art, som f. eks. anlægget af *Rønvik asyl*, er der ogsaa besørget opdyrket store myrer.

Ved det statsbidrag, som *Det norske myrselskab* erholder, bliver de tidligere paabegyndte myrundersøgelser fortsat; vejledning givet i industriel og teknisk udnyttelse af myrerne; arbejdsformænd uddannet til at forestaa torvdrift i større eller mindre maalestok; maskiners og redskabers anvendbarhed for vore forholde prøvet og udredet; gjødslingsforsøg paa myr foretaget hele landet rundt og alt nyt paa myrsagens omraade holdt ajour m. m. Desuden agiteres i skrift som i tale for myrernes nyttiggjørelse.

Hertil kommer, at Norges storting ved sin *beslutning af 17de februar 1904* ogsaa paa andre maader fremmer myrsagen.

Denne beslutning gaar ud paa:

Punkt 1. Der skal foranstaltes forsøg med *anvendelse af torv som brændsel* til lokomotivfyring og til opvarmning m. m. i offentlige bygninger — ogsaa indbefattende jernbanestationer samt statens industrielle anlæg —, saafremt torv kan erholdes til en rimelig pris og af brugbar kvalitet.

Da dette sidste endnu ikke er tilfælde i synderlig stor udstrækning, er der hidtil kun foretaget en kortvarig prøve med torvfyring paa Flisenbanen. Desuden anvender nu *Rødfos patronfabrik* omtrent udelukkende torv — ca. 1200 tons aarlig — istedetfor tidligere kul. Torven leveres fra *Lerudmyrens torvfabrik*, og saavel staten som torvfabrikken tjener penge herpaa.

Lignende forsøg vil blive foretaget andetsteds, saasnt der kan erholdes brugbar torv, d. v. s. *naar private anlægger tidsmæssige torvfabriker.*

Punkt 2. Der skal undersøges, hvorvidt *jernbanefragtsatserne* for brændtorv og torvstrø *kan nedsættes.*

I sendinger paa mindst 5000 kg. er jernbanefragten for *brændtorv* og *torvkul* (torvkoks) nu nedsat til henholdsvis undtagelsesklasse B. og fragtklasse 9.

Punkt 3 a. Der skal overveies, om *straffanger kan anvendes til myr dyrkningsarbejder.*

Hidtil har man gjort forsøg dermed ved skogplantning.

Punkt 3 b. Der skal overveies, hvorvidt og paa hvilke betingelser *staten tilhørende myrer* kan overlades private til opdyrkning eller aftorvning.

Flere steder er paa den maade udnyttelse af myrer paabegyndt.

Punkt 3 c. Der skal overveies, hvorvidt der bør tilstaaes *billige offentlige laan* til torvmyrernes industrielle udnyttelse.

Af *bygdemagasinfondet* er der nu anledning til at erholde saadanne laan mod kommunegaranti, og et laan er allerede indvilget.

Til myrernes opdyrkning kan der erholdes laan af *jorddyrkningsfondet.*